

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Si plures vna sententia condemnati sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

Incipit

Bona lex, breuiter dicitur. Quia
dum dicitur in tempore elapso, cur
vire legitime foret tantum z non vlturari, z di
ano, que dicitur rei, prodest fideiussoribus. **Incipit** in
duas partes pntia. In prima dicitur vlturari super forte
centum. In secunda dicitur potest ad fideiussores. Secunda ibi
cum antiquitas. Item prima sub diuiditur, qz primo ponit dicitur
etiam. Secundo probat per rationem a remotione generis. Tercio
notat per rationem a remotione absurdum. Quarto per rationem a ma
iori. Quinto per rationem a nouatione. **Paries** videbitis in ter.
Secunda ibi, cum enim. Tercia ibi, si enim sine. Quarta ibi, si enim
ex indicat. Quinta ibi, si enim nonatur. Nota, ex prima parte
culat, qz currunt vlturari tantum, non vlturari. Secundo notat,
illa a quo remouetur genus, z quilibet eius species. Tercio no
tatur quinta particula, scilicet qz sententia nonat primam actionem,
interripit cursum vlturari. Seno ad primus dicitur. Op. de
cum quidam, s. in ratio, ff. de vlt. Sol. v. in gl. Alterius oppo
nitur hic quod per sententiam nouatur prima actio. Contra, ff.
de i. greg. s. etia veritas est qua ponit. **Op. in l. aliam, ff. de no
u. gl. z l. ragan, ff. de iud. l. i. qz quod nouatio assumitur trib.
no, etiam modo, pme actionis in secundum transiitio, z de ista lo
quitur, ff. de noua. l. i. Secundo modo accipitur nouatio, hoc est, noue
qualitatis additio, ista fit per l. conte. vlt. l. i. de noua. l. i. r.
cum actio prima perpetua, z transitoria in heredes sed non erit
noua. Tercio modo accipitur nouatio, hoc est noue forme adie
ctio z ita fit per sententiam, non adiecit noua actio per sententiam.
Sexto dicitur prima vlturari per certis, nas, no tñ quod prima a
ctio tollat. Ita loquitur hic Seno ad eodam partem ex qua no, no,
Pmo, qz quod exceptio competens principali, porrigitur ad fidei
iussorem. Secundo notat quod sententia lara contra principalem,
mandatur executioni contra fideiussorem. Ad primum op. ff. de
exce. l. ex. sol. Quod hic dicitur, fallit in exceptionibus coherens
bus persone, vt l. contraria. Ad secundum op. z videtur qz contra
fideiussorem, non possit fieri executio, contra que nulla presit
stantia, nec sententia, vt j. qu. res iud. no. no. per totum ti. z. ti.
ff. de pig. l. greg. s. cum de fideiussore. Sol. D. do. intelligit ista
in fideiussore de iudicario soluendo, licet gl. loquatur simpliciter.
Leges contrarie loquuntur in fideiussore contractus, z gl. pe. lo
quatur hic simpliciter. Ita materia, vt cum executio fiat contra fidei
iussorem, est valde longa qua plenissime tractantur in l. i. z in rub.
ff. de iud. Tamen quantum ad propositum hoc, dicunt, aut loqu
mur in fideiussore contractus, z loquuntur contraria. Aut loqui
mur in fideiussore iudicati solui, z loquitur hic. Et quod sic ter.
loquatur de executione que fiebat in fideiussorez patet ex eo qz de
statu, vt ibi dicitur. Item inducitur hanc l. ad aliud, scilicet qz
fideiussor iudicati solui, qui ex actus est pro domino habet execu
tionem paratam contra dominum nec habet necesse contra eum da
re libellum in actio mandati, nec procedere ordinare, vt hoc ter.
ibi factum pecunia s. r. Hinc vide in l. i. iud. fol. Bul. tangit hoc
in l. i. s. cum l. seq. ff. qui satis. cog.**

ADDITIONES.

Opp. de l. cum quidam. An per sententiam fiat nouatio, vide
in l. i. de iud.
Si fieri executio. An sententia executioni mandetur contra fidei
iussore sine nouo processu et omnia ista intelligi, nisi sententia ferat
tur contra principalem contumacem ex sicca confessione, quano
tunc fideiussor, per no. per Bar. in l. cum filius, de ver. obl.
Idem inducitur. Vide gl. in l. fideiussor, ff. de re iud.

Si plures vna sententia condemnati sunt. Rub. L.V.

LEX I.

Libellus. in quo conueniuntur plures simul, z quilibet in soli
cum procedit si adiecitur quod vna solutio sufficiat.

Non singuli.

Incipit in partes equales, nisi aliud sit expressum, h. d. tot?
ut cit. No. qz dicit in sumario. Op. tu dicit qz libel
lus sic procedit, qz petebant centum simpliciter ab o
mnibus, z tunc no est veru, qz sententia dicitur conformat
ribus vt in l. fundus, com. dicitur ideo nullu vbiu habet lex,
qz petebat. **Incipit** tu dicit, quod dabatur libellus in solidum
contra plures, z tunc videtur quod libellus non procedat z p co
sequens nec sententia, vt s. de fideiuss. r. l. i. vbi dicit expresse quod
non procedit libellus qz conueniunt fideiussorez z turores pupilli
in solidum. Sed positio qz procedat libellus, adhuc videtur quod
non valeat sententia, qz pro parte tantu iudicant, z pro parte no,
tantum petebat a quolibet in solidum, codemque quilibet pro
parte, et sententia est nulla, vt no. s. aduer. rem in d. l. i. Dico qz
non intelligi duobus modis, hec l. Uno modo, qz petebat simpliciter

ter cetum, z dubiu facit in lege, qz vbi obligatio precedit in soltu
dum deberet intelligi, qz hac l. remouetur. Sed potest intelligi
qz conueniebant plures simul, z quilibet in solidum, hoc adiecto,
qz vna solutio sufficiat. Iste libellus procedit, vt j. de no. re. auth.
hoc ita, z l. in executione, s. in solidum, ff. de verb. ob. Habes in gl.
no, que dicit in l. i. mandato Tit. s. Paulus respondit, ff. man. z
tunc dubium facit hic, qz videbatur qz verba sine deberet intel
ligi secundum verba petitionis, qd hic remouetur. Ita verba sine
tunc debent intelligi fm se, z secundum qz ipsa impoant, non per
relationem ad libellum, nisi ad libellum expresse se referat, vt videt
ff. in l. i. s. de sen. que sine cer. quat. Non ob. l. i. de fideiuss. tu. qz
fateor qz non possunt conueni in solidum si exigant. Ita loquitur ibi.
Ita sentit ibi gl. parula. Sed si adiecitur in petitione, qz vnius so
luto sufficiat, bene procedit, vt dicitur est, s. ff. ob. qz pro parte
pronunciat, z pro parte non, qz imo pronunciat super toto in co
qz est petitio, z illam qualiteram in in solidum, vel pro parte, omi
serit, qz nota qz illud, qd dicitur, qz debet pronunciat super toto,
intelligitur super toto quod petitur, nec vitatur sententia, si o
mitteretur pronunciatio super aliqua qualitate, quod tene meri.
His premissis venio ad gl. Op. z videtur qz sententia condemnatoria
proit codenato, contra l. euidenter, ff. de exce. rei iud. Dicit gl. hic
vt condemnatus in parte, z in parte absolutus. Ita est falsa, vt
no. in l. i. s. si aduer. rem iud. Vel dicit qz no procedit, qz adhuc pri
ma actio durat in solidum, ideo sententia non est nisi pro parte, si est vera.

ADDITIONES.

- a ALEX. Non procedat. Hic adde que habes in l. Paulus. la. ff. de re iud.
- b ALEX. Secundo, vide per Bar. latus. l. i. s. ff. de duo. reis.
- c ALEX. Verba sine, vide bar. l. i. s. de erro. cal. z bar. in l. Pau
lus. la. ff. de re iud. verba sine debent intelligi secundum sequentia.
vide tamen Bal. in l. i. s. communium diu.
P. P. A. V. P. Verba sine. Vide que habes in Bertach. in versi.
sua interpreta, z adde qz si iudex condemnet aliquem, sua intelli
gitur sine die vel conditione, z instrumentu vigore cuius profert
sententia, contineat diem vel conditionem, vide Alex. in l. i. C. si ad libe. z
ibi etia vide sal. alter distinguente vide ad doctrinam bar. hic eni
dem in l. Paulus. la. ff. de re iud. vide Alex. in l. miles. s. de eo. ti. de
re iud. ista tñ reg. non procedit in sententia ad iudicatio iuris ve
galis, qz intelligitur pro rata domini copetens. l. i. s. ff. alter. ff.
si. reg. d. vbi Bal. z Glo. no. z Alex. in l. i. speranti. s. quoties. ff.
de acq. poss. fo. de jmo. z alios in pm.
- d ALEX. Sup. toto. Facit qz no. bal. in l. pe. de sent. que sine cer.
quanti, z expresse Bal. in l. i. de re iud.
- e ALEX. His premissis. De intelligentia huius l. vide doc. in l.
repetita, z quod ibi Bar. de f. aufr. z vide Alex. in l. i. C. de iud.

LEX II.

Noties. Opp. si vnius est pluribus ap. l. i. Sol.
no. tamen non nocet vni, nisi alter non sit solvendo.

Quibus res iudicata non nocet. Rub. L. VI.

LEX I.

- 1 Frater admittitur ad defensionem rei fratris sine mandato.
- 2 Sententia lata contra fratrem, preiudicat eidem fratri si no vult
habere ratum.
- 3 **Incipit** Breuiter de totus iste titu. Res
iudicata contra vni, non nocet alijs
sine sit cōiuncta persona, sine no, sine in ca civil. sine in
criminal. sine sit in eadem ca, sine in simili. h. d. totus
- 4 **Incipit** Opp. quod frater est persona, que admittitur sine ma
dato, vt l. sed z he. ff. de procu. f. Sol. ff. hoc non sequitur, qd sen
tentia lara contra eum preiudicat, si non vult hoc ratu habere,
fateor tamen qz ipse frater, qui litigauit teneatur ex cautioe, z
de rato, si eam interpretatur.

ADDITIONES.

- a ALEX. Si neque. Vide Bar. in l. neque, ff. de cri. expil. here.
- b ALEX. Opp. qz frater. Idem tenet Bar. in l. i. de p. in qz ff. de re
iud. z vide in l. i. s. de eden.

LEX II.

Res inter alios. Op. de l. Papinia. s.
si de mo. rest. H. que
est hic dicit, qz est regula, que fallit in casibus, quos gl.
ponit hic, quos vide. Do. l. p. o. s. casus speciales in
ducit per modum cuiusdam distinctioe, v. de longe, qua omittit
pro modo, licet ista distinctio egeret multis suppletionibus.

ADDITIONES.

- a ALEX. Res inter alios. Per Inn. in c. quamuis. de re. iud.
Bart. Secunda super Rod. n. n. iij